

Byla C-450/09

Ulrich Schröder

prieš

Finanzamt Hameln

(*Niedersächsisches Finanzgericht* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Laisvas kapitalo judėjimas – Tiesioginiai mokesčiai – Pajamų iš nekilnojamojo turto nuomos apmokestinimas – Galimybė atskaityti rentą, mokamą vienam iš tėvų pagal paveldėjimo inter vivos sutartį – Sąlyga būti neribotai apmokestinamam atitinkamoje valstybėje narėje“

Sprendimo santrauka

1. *Prejudiciniai klausimai – Priimtinumai – Būtinybė Teisingumo Teismui pakankamai tiksliai nurodyti faktines ir teisines aplinkybes – Apimtis ir ribos*

(*SESV 267 straipsnis; Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnis*)

2. *Laisvas kapitalo judėjimas – Atribojimai – Mokesčių teisės aktai – Pajamų mokestis – Pajamos iš nuomos*

(*SESV 63 straipsnis*)

1. Atsižvelgiant į nacionalinį teismų ir Teisingumo Teismo kompetencijos atskyrimą, kuriuo yra grindžiama SESV 267 straipsnyje numatyta procedūra, negalima reikalauti, kad prieš kreipdamasis į Teisingumo Teismą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas nustatytų visas faktines aplinkybes ir atliktų teisinį vertinimą, kokią jis turi daryti įgyvendindamas savo teisinius įgaliojimus. Kad valstybės narės galėtų pateikti savo pastabas pagal Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį ir veiksmingai dalyvauti procese šiame teisme, pakanka, kad iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą būtų aiškūs pagrindinės bylos dalykas ir kylančios pagrindinės Sąjungos teisės sistemos problemos.

(žr. 19 punktą)

2. SESV 63 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama valstybės narės teisės nuostata, pagal kurią mokesčių mokėtojas rezidentas gali vienam iš savo tėvų, kuris jam perdavė tos valstybės teritorijoje esantį nekilnojamąjį turtą, išmokėti rentą atskaityti iš pajamų, gautų iš šio turto nuomos, tačiau mokesčių mokėtojas ne rezidentas to padaryti negali, jei įsipareigojimas mokėti rentą atsirado dėl to, kad buvo perduotas turtas.

Jeigu mokesčių mokėtojas ne rezidentas įsipareigojo mokėti rentą vienam iš savo tėvų dėl to, kad jam buvo perduotas atitinkamoje valstybėje narėje esantis nekilnojamasis turtas, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas, ši renta yra su šio turto eksploatavimu tiesiogiai susijusios išlaidos, todėl tokio mokesčių mokėtojo situacija šiuo atžvilgiu yra panaši į mokesčių mokėtojo rezidentų situaciją.

Tokiomis aplinkybomis nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią pajamų mokesčių srityje ne rezidentams neleidžiama atskaityti tokių išlaidų, nors tai leidžiama rezidentams, nesant tinkamo

pateisinimo, prieštarauja SESV 63 straipsniui.

(žr. 46–47, 49 punktus ir rezoliucinę dalį)

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. kovo 31 d. (*)

„Laisvas kapitalo judėjimas – Tiesioginiai mokesčiai – Pajamų iš nekilnojamojo turto nuomos apmokestinimas – Galimybė atskaityti rentą, mokamą vienam iš tėvų pagal paveldėjimo inter vivos sutartį – Sąlyga būti neribotai apmokestinamam atitinkamoje valstybėje narėje“

Byloje C-450/09

dėl *Niedersächsisches Finanzgericht* (Vokietija) 2009 m. spalio 14 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. lapkričio 19 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Ulrich Schröder

prieš

Finanzamt Hameln

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. N. Cunha Rodrigues, teisėjai A. Arabadjiev, U. Löhmus (pranešėjas), A. Ó Caoimh ir P. Lindh,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2010 m. lapkričio 10 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- U. Schröder, atstovaujamo *Rechtsanwalt* R. Geck,
- *Finanzamt Hameln*, atstovaujamos P. Klose,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos C. Blaschke,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir J.-S. Pilczer,
- Europos Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir W. Mölls,

susipažinęs su 2010 m. gruodžio 9 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? yra susij?s su SESV 18 ir 63 straipsni? aiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrin?jant gin?? tarp U. Schröder ir *Finanzamt Hameln* d?l pastarosios atsisakymo neleisti iš pajam?, gaut? iš Vokietijoje esan?io turto, kur? U. Schröder ?sigijo, be kita ko, pagal paveld?jimo *inter vivos* sutart?, nuomos atskaityti rentos, kuri? jis sumok?jo savo motinai.

Teisinis pagrindas

S?jungos teis?

3 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos d?l Sutarties 67 straipsnio (šis straipsnis buvo panaikintas Amsterdamo sutartimi) ?gyvendinimo (OL L 178, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 10 sk., 1 t., p. 10) 1 straipsnio 1 dalyje numatoma:

„Nepažeisdamos toliau pateikiam? nuostat?, valstyb?s nar?s panaikina kapitalo jud?jim? tarp asmen?, gyvenan?i? valstyb?se nar?se, apribojimus. Šios direktyvos taikymui palengvinti kapitalo jud?jimai skirstomi pagal I priede pateikt? nomenklat?r?.“

4 Tarp Direktyvos 88/361 I priede išvardyt? kapitalo jud?jimo atvej? šio priedo XI skyriuje yra nurodyti asmeninio kapitalo jud?jimai, kurie, be kita ko, apima dovanas ir paveld?t? turt?.

Nacionalin? teis?

5 Pajam? mokes?io ?statymo (*Einkommensteuergesetz*) redakcijos, galiojusios tuo metu, kai atsirado pagrindin?je byloje nagrin?jamos aplinkyb?s (*BGBI. I*, 2002, p. 4210, toliau – *EStG*), 1 straipsnyje, be kita ko, nustatoma, kad fizini? asmen?, kuri? nuolatin? arba ?prasta gyvenamoji vieta yra Vokietijoje, pajamos neribotai apmokestinamos pajam? mokes?iu, ta?iau fizini? asmen?, kurie neturi nuolatin?s arba ?prastos gyvenamosios vietos Vokietijoje, pajamos šiuo mokes?iu apmokestinamos ribotai, kai jie gauna pajam? šioje valstyb?je, kaip tai suprantama pagal *EStG* 49 straipsn?. Tarp 49 straipsnyje nurodyt? pajam? yra pamin?tos pajamos iš Vokietijos teritorijoje esan?io nekilnojamojo turto nuomos.

6 *EStG* 10 straipsnio pavadinimas yra „Ypatingos išlaidos“. Šio straipsnio 1 dalyje nustatoma:

„Ypatingos išlaidos yra toliau nurodomos išlaidos, kurios n?ra nei eksploataavimo, nei veiklos išlaidos:

<...>

1a. renta, susijusi su specialiais ?sipareigojimais, ir periodin?s išmokos, kurios neturi ekonominio ryšio su pajamomis, ? kurias neatsižvelgiama nustatant mokest?; <...>“

7 *EStG* 50 straipsnyje yra ?tvirtintos specialios normos, susijusios su ribotai apmokestinamais asmenimis. Pagal šio straipsnio 1 dal?:

„Ribotai apmokestinamiems asmenims galima atskaityti eksploataavimo išlaidas (4 straipsnio 4–8 pastraipos) arba veiklos išlaidas (9 straipsnis) tik kai šios išlaidos turi ekonomin? ryš? su Vokietijoje gautomis pajamomis. <...>. <...> 10 <...> straipsniai yra netaikomi. <...>“

Pagrindinis byla ir prejudicinis klausimas

8 U. Schröder yra Vokietijos pilietis, gyvenantis Belgijoje, kur dirba samdomo darbu.

9 Notariškai patvirtina 1992 m. balandžio 27 d. sutartimi jis iš savo tėvo įsigijo nekilnojamąjį turtą Vokietijoje, kuriam buvo nustatytas užufruktas jo naudai. 2002 m. gruodžio 2 d. notariškai patvirtina sutartimi jo motina pagal paveldėjimo *inter vivos* sutartį U. Schröder ir jo broliui perdavė kitus Vokietijoje esančius nekilnojamojo turto objektus. Iki tol egzistavusi motinos užufrukto teisė keturį nekilnojamojo turto objektų buvo pakeista į rentą, ir pagal jos sutartį U. Schröder, kaip ir jo brolis, nuo 2002 m. gruodžio 1 d. turėjo mokėti motinai 1 000 EUR dydžio sumą per mėnesį.

10 2002 m. U. Schröder Vokietijoje gavo 2 785 EUR pajamų iš 1992 m. įsigyto nekilnojamojo turto nuomos ir 749,5 EUR iš bendrai jam ir broliui nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto.

11 *Finanzamt Hameln* pranešė dėl U. Schröder mokėtino mokesčio už 2002 m. priėmę šią dviejų sumų atžvilgiu ir atsisakė atsižvelgti į 2002 m. gruodžio mėn. jo sumokėtą 1 000 EUR dydžio rentą.

12 U. Schröder padavė skundą *Niedersächsisches Finanzgericht* (Žemutinės Saksonijos finansų teismas) dėl šio atsisakymo. Teismas pažymi, kad galimybė asmeniui, kaip antai U. Schröder brolis, kuris gyvena Vokietijoje ir todėl joje yra neribotai apmokestinamas pajamų mokesčiu, iš apmokestinamos sumos atimti tokia rentą, kaip vieną iš ypatingų išlaidų kategorijų, numatytą *EStG* 10 straipsnio 1 dalyje, yra aiškiai tvirtinta *Bundesfinanzhof* praktikoje. Šis teismas esą yra nusprendęs, kad perduodant nekilnojamąjį turtą pagal paveldėjimo *inter vivos* sutartį sutarta atsakomoji prievolė, kaip antai renta, nėra atlygintinas ar iš dalies atlygintinas sandoris ir šias sumas visiškai neatsižvelgiama nustatant pajamas.

13 Tačiau, prašymą priimti prejudicinį sprendimą padavusio teismo nuomone, asmuo kaip antai U. Schröder, kuris kaip nerezidentas yra tik ribotai apmokestinamas Vokietijoje pajamų mokesčiu, neturi teisės iš savo apmokestinamų pajamų atskaityti tokios rentos, nes pagal *EStG* 50 straipsnio 1 dalį *EStG* 10 straipsnis jam netaikomas.

14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą padavęs teismas abejoja, ar toks skirtingas mokesčių mokėtojų rezidentų ir mokesčių mokėtojų nerezidentų mokesčių vertinimas yra suderinamas su Sąjungos teise ir ypač SESV 63 straipsniu.

15 Tokiomis aplinkybomis *Niedersächsisches Finanzgericht* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar [SESV 63] ir [SESV 18] straipsniui prieštarauja tai, kad Vokietijos Federacijoje Respublikoje ribotai apmokestinamas šeimos narys, kitaip nei neribotai apmokestinamas asmuo, negali iš pajamų, gaunamų iš nekilnojamojo turto nuomos, atskaityti rentos kaip ypatingų išlaidų?“

Dėl prejudicinio klausimo

Dėl priimtimumo

16 Vokietijos vyriausybė mano, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes nacionalinis teismas nepateikė pakankamai duomenų, susijusių su faktiniais ir teisiniais aplinkybomis, kurie leistų, pavyzdžiui, valstybėms narėms susipažinti su byla ir pareikšti savo nuomonę. Pirma, nėra duomenų apie nekilnojamojo turto perdavimą U. Schröder tvarką, apie egzistuojančią užufrukto teisę pasibaigimą ir mėnesinės rentos mokėjimą. Antra, informacija,

susijusi su nacionalin?s teis?s, reglamentuojan?ios ypatingas išlaidas, kaip jos suprantamos pagal *EStG* 10 straipsn?, turiniu ir aiškinimu bei su skirtumais tarp j? ir kit? išlaid? kategorij?, kaip antai eksploataavimo ir veiklos išlaidos, yra nepakankama. Nesant šios informacijos negalima ?vertinti ryšio tarp tam tikr? nerezidento mokes?io mok?tojo išlaid? ir jo apmokestinam? pajam?, siekiant nustatyti, ar toks mokes?i? mok?tojas yra neteis?tai diskriminuojamas.

17 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas gali atmesti nacionalinio teismo pateikt? prašym? priimti prejudicin? sprendim? tik tuomet, kai akivaizdu, jog prašomas S?jungos teis?s išaiškinimas visiškai nesusij?s su pagrindin?s bylos aplinkyb?mis arba dalyku, kai problema hipotetin? arba kai Teisingumo Teismas neturi faktin?s arba teisin?s informacijos, b?tin?s naudingai atsakyti ? pateiktus klausimus (be kita ko, žr. 1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bosman*, C?415/93, Rink. p. I?4921, 61 punkt? ir 2010 m. spalio 26 d. Sprendimo *Schmelz*, C?97/09, Rink. p. I?0000, 29 punkt?).

18 Kalbant konkre?iai apie informacij?, kuri turi b?ti pateikta Teisingumo Teismui bylose d?l prejudicinio sprendimo, reikia pažym?ti, kad ji ne tik turi leisti Teisingumo Teismui pateikti tinkamus atsakymus prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui, bet ir suteikti valstybi? nari? vyriausyb?ms bei kitoms suinteresuotosioms šalims galimyb? pateikti savo pastabas pagal Teisingumo Teismo statuto 23 straipsn?. B?tina, kad nacionalinis teismas apibr?žt? faktines ir teines aplinkybes, kuriomis kyla jo užduodami klausimai, arba bent paaiškint? faktines prielaidas, kuriomis šie klausimai paremti (šiuo klausimu žr. 2009 m. kovo 10 d. Sprendimo *Heinrich*, C?345/06, Rink. p. I?1659, 30 ir 31 punktus bei 2009 m. rugs?jo 8 d. Sprendimo *Liga Portuguesa de Futebol Profissional ir Bwin International*, C?42/07, Rink. p. I?7633, 40 punkt?).

19 Ta?iau atsižvelgiant ? nacionalini? teism? ir Teisingumo Teismo kompetencijos atskyrim?, kuriuo yra grindžiama SESV 267 straipsnyje numatyta proced?ra, negalima reikalauti, kad prieš kreipdamasis ? Teisingumo Teism? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas nustatyt? visas faktines aplinkybes ir atlikt? teisin? vertinim?, k? jis turi daryti ?gyvendindamas savo teisinius ?galiojimus. Kad valstyb?s nar?s gal?t? pateikti savo pastabas pagal Teisingumo Teismo statuto 23 straipsn? ir veiksmingai dalyvauti procese šiame teisme, pakanka, kad iš prašymo priimti prejudicin? sprendim? b?t? aiškus pagrindin?s bylos dalykas ir kylan?ios pagrindin?s S?jungos teis?s sistemos problemos (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Liga Portuguesa de Futebol Profissional ir Bwin International* 41 punkt? ir 2010 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *VEBIC*, C?439/08, Rink. p. I?0000, 47 punkt?).

20 Kaip matyti iš šio sprendimo 8–13 punkt?, šiuo atveju nutartyje d?l prašymo priimti prejudicin? sprendim? aiškiai nurodoma, viena vertus, U. Schröder Vokietijoje turimo nekilnojamojo turto kilm? ir kod?l jis turi savo motinai mok?ti rent?, ir, kita vertus, pagrindin?je byloje taikomos nacionalin?s teis?s poveikis, kiek tai susij? su draudimu iš apmokestinam?j? pajam? atskaityti rent?. Be to, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas pažymi, kad jo nagrin?jamos bylos baigtis priklauso nuo to, ar skirtingas mokes?i? mok?tojo rezidento ir mokes?i? mok?tojo nerezidento vertinimas atitinka S?jungos teis?.

21 Ši? duomen? pakanka išd?styti pagrindin?s bylos dalyk? ir su juo susijusias kylan?ias pagrindines S?jungos teis?s sistemos problemas tam, kad Teisingumo Teismas nacionaliniam teismui gal?t? pateikti nauding? atsakym?. Taip pat reikia pažym?ti, kad Pranc?zijos vyriausyb? ir Komisija gal?jo Teisingumo Teismui pateikti išsamias rašytines pastabas d?l pateikto klausimo.

22 Atsižvelgiant ? tai, kas pasakyta, prašym? priimti prejudicin? sprendim? reikia laikyti priimtiniu.

D?l esm?s

23 Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar SESV 18 ir SESV 63 straipsniai turi b?ti aiškinami taip, kad jie draudžia valstyb?s nar?s teis?s nuostat?, pagal kuri? mokes?i? mok?tojas rezidentas gali vienam iš savo t?v?, kuris jam perdav? tos valstyb?s teritorijoje esant? nekilnojam?j? turt?, išmok?t? rent? atskaityti iš pajam?, gaut? iš šio turto nuomos, ta?iau mokes?i? mok?tojas nerezidentas to padaryti negali.

24 Vis? pirma reikia nustatyti, kokios Sutarties d?l ESV nuostatos yra taikytinos pagrindin?s bylos situacijai.

25 Kaip numatoma nusistov?jusioje teismo praktikoje d?l SESV 63 straipsnio, kadangi šio straipsnio 1 dalyje vartojama „kapitalo jud?jimo“ s?voka Sutartyje n?ra apibr?žta, Direktyvos 88/361 I priede esanti nomenklat?ra yra rekomendacinio pob?džio, nepaisant to, kad ši direktyva buvo priimta remiantis EEB sutarties 69 straipsniu ir 70 straipsnio 1 dalimi (EEB sutarties 67–73 straipsniai buvo pakeisti 73 B–73 G straipsniais, o šie tapo EB 56–60 straipsniais), turint omenyje, kad, remiantis šio priedo ?žangin?s dalies tre?ia pastraipa, jame pateikiamoje nomenklat?roje išsamiai neišvardijami visi kapitalo jud?jimo atvejai, patenkantys ? ši? s?vok? (be kita ko, žr. 2009 m. sausio 27 d. Sprendimo *Persche*, C?318/07, Rink. p. I?359, 24 punkt? ir jame nurodyt? teismo praktik?; 2009 m. rugs?jo 17 d. Sprendimo *Glaxo Wellcome*, C?182/08, Rink. p. I?8591, 39 punkt?; 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo *Busley ir Cibrian Fernandez*, C?35/08, Rink. p. I?9807, 17 punkt? ir 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo *Missionswerk Werner Heukelbach*, C?25/10, Rink. p. I?0000, 15 punkt?).

26 Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas yra nusprend?s, kad palikimas ir dovanos, kurie patenka ? Direktyvos 88/361 I priedo XI skyri? „Asmeninio kapitalo jud?jimai“, yra kapitalo jud?jimas SESV 63 straipsnyje pavartota prasme, išskyrus tuos atvejus, kai jo elementai yra vienoje valstyb?je nar?je (šiuo klausimu žr. min?t? sprendim? *Persche* 27 punkt?; *Busley ir Cibrian Fernandez* 18 punkt? bei *Missionswerk Werner Heukelbach* 16 punkt?).

27 Tod?l manytina, kad Vokietijoje esan?io nekilnojamojo turto perdavimas Belgijoje gyvenan?iam fiziniam asmeniui dovanojimo ar paveld?jimo *inter vivos* b?du patenka ? SESV 63 straipsnio taikymo srit?.

28 Kalbant apie SESV 18 straipsn?, kuriame ?tvirtinamas bendrasis bet kokios diskriminacijos d?l pilietyb?s draudimo principas, reik?t? priminti, jog ši nuostata savarankiškai taikoma tik tais S?jungos teis?s reglamentuojamais atvejais, d?l kuri? Sutartyje nenumatyta speciali? nediskriminavimo taisykli? (be kita ko, žr. 2007 m. spalio 11 d. Sprendimo *Hollmann*, C?443/06, Rink. p. I?8491, 28 punkt? ir jame nurodyt? teismo praktik?; 2010 m. sausio 21 d. Sprendimo *SGI*, C?311/08, Rink. p. I?0000, 31 punkt? ir min?to Sprendimo *Missionswerk Werner Heukelbach* 18 punkt?).

29 Kadangi nuostatos, susijusios su laisvu kapitalo jud?jimu, yra taikytinos ir jose ?tvirtintos specialios nediskriminavimo taisykli?s, SESV 18 straipsnis pagrindin?je byloje netaikomas (žr. min?t? sprendim? *Hollmann* 29 punkt? ir *Missionswerk Werner Heukelbach* 19 punkt?).

30 Antra, reikia priminti, kad EB 56 straipsnio 1 dalimi draudžiamos priemon?s, kaip laisvo kapitalo jud?jimo apribojimai, apima ir tas priemones, kurios gali atgrasinti nerezidentus nuo investavimo valstyb?je nar?je ar investicij? išlaikymo (šiuo klausimu žr. 2009 m. sausio 22 d. Sprendimo *STEKO Industriemontage*, C?377/07, Rink. p. I?299, 23 ir 24 punktus bei juose nurodyt? teismo praktik?).

31 Kalbant apie pagrindinį byloje nagrinjamą teisės nuostatą, pažymėtina, kad fizinis asmuo, kuris neturi nuolatinės arba prastos gyvenamosios vietos Vokietijoje, yra toje valstybėje apmokestinamas pajamų mokesčiu nuo pajamų, gautų iš Vokietijos teritorijoje esančio nekilnojamojo turto nuomos. Kitaip nei mokesčių mokėtojas rezidentas, toks mokesčių mokėtojas nerezidentas pagal *EStG* 50 straipsnį negali iš šių pajamų, kaip ypatingą išlaidą, kaip jos apibrėžtos *EStG* 10 straipsnio 1 dalies 1a punkte, atskaityti rentos, kurią U. Schröder išmokėjo savo motinai pagal paveldėjimo *inter vivos* sutartį.

32 Nepalankesnis mokesstinis nerezidentų vertinimas gali atgrasinti juos nuo noro įsigyti ar išlaikyti Vokietijoje nekilnojamą turtą (pagal analogiją žr. 2005 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Blanckaert*, C-512/03, Rink. p. I-7685, 39 punktą). Jis taip pat gali atgrasinti Vokietijos rezidentus nuo noro paveldėti pagal *inter vivos* sutartį paskirti kitoje valstybėje narėje nei Vokietijos Federacinę Respubliką gyvenančius asmenis (pagal analogiją žr. ministro Sprendimo *Missionswerk Werner Heukelbach* 25 punktą).

33 Todėl tokie teisės aktai yra laisvo kapitalo judėjimo apribojimas, kurį iš principo draudžia SESV 63 straipsnis.

34 Kaip žinoma, pagal SESV 65 straipsnio 1 dalies a punktą SESV 63 straipsniu nepažeidžiamos valstybių narių teisės nustatyti atitinkamas savo mokesčių įstatymų nuostatas, pagal kurias skirtingai būtų vertinami mokesčių mokėtojai, kurie nėra tokioje pačioje situacijoje gyvenamosios vietos atžvilgiu.

35 Tačiau reikia skirti nevienodą vertinimą, kuris leidžiamas pagal SESV 65 straipsnio 1 dalies a punktą, nuo savavališko diskriminavimo ar paslėptą apribojimą, kurie draudžiami pagal šio straipsnio 3 dalį. Kad pagrindinį byloje nagrinjama nacionalinį mokesčių teisės norma, pagal kurią skirtingai vertinami mokesčių mokėtojai rezidentai ir mokesčių mokėtojai nerezidentai, būtų laikoma suderinama su Sutarties nuostatomis dėl laisvo kapitalo judėjimo, reikia, kad nevienodai būtų vertinamos situacijos, kurios negali būti objektyviai panašios, arba kad nevienodas vertinimas būtų pateisinamas imperatyviais bendrojo intereso pagrindais. Be to, skirtingą vertinimą galima pateisinti tada, jeigu jis neviršija to, kas būtina siekiant įgyvendinti aptariamą teisės aktą tikslus (žr. ministro Sprendimo *Persche* 41 punktą ir 2010 m. balandžio 22 d. Sprendimo *Mattner*, C-510/08, Rink. p. I-0000, 34 punktą).

36 Todėl reikia išnagrinėti, ar pagrindinės bylos aplinkybomis nerezidentų situacija yra panaši rezidentų situacijai.

37 Pagal nusistovėjusį teismo praktiką tiesioginiams mokesčių srityje rezidentų ir nerezidentų padėtis valstybėje paprastai nėra panaši, nes nerezidentų vienos valstybės teritorijoje gaunamos pajamos dažniausiai sudaro tik dalį jo bendrų pajamų, centralizuotą jo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje, ir asmeninis nerezidentų mokumas, atsirandantis atsižvelgus į jo bendras pajamas ir jo asmeninį bei šeiminių padėtį, lengviausiai gali būti vertinamas toje vietoje, kur yra jo asmeninis ir turtinis interesų centras, paprastai atitinkantis jo nuolatinę gyvenamąją vietą (1995 m. vasario 14 d. Sprendimo *Schumacker*, C-279/93, Rink. p. I-225, 31 ir 32 punktai; 2003 m. birželio 12 d. Sprendimo *Gerritse*, C-234/01, Rink. p. I-5933, 43 punktas bei 2009 m. spalio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-562/07, Rink. p. I-9553, 46 punktas).

38 Taip pat tai, kad valstybė narė nesuteikia nerezidentams tam tikrą mokesčių lengvatą, kurias ji suteikia rezidentams, atsižvelgiant į objektyvius rezidentų ir nerezidentų padėties skirtumus, ir pajamų šaltinio, ir asmeninio mokumo arba jo asmeninys bei šeiminių padėties požiriu paprastai nėra diskriminacija (minėtų sprendimų *Schumacker* 34 punktą; *Gerritse* 44 punktą ir *Komisija prieš Ispaniją* 47 punktą).

39 Šiuo atveju akivaizdu, kad 2002 m. U. Schröder iš Vokietijoje esančio nekilnojamojo turto nuomos gautos pajamos sudaro tik nedidelį jo tais metais gautą bendrą pajamų dalį.

40 Tačiau Teisingumo Teismas dėl išlaidų, kaip antai veiklos išlaidos, tiesiogiai susijusios su veikla, iš kurios gautos valstybėje narėje apmokestinamos pajamos, nusprendė, kad jos rezidentai ir nerezidentai yra panašioje situacijoje, todėl tos valstybės nacionalinės teisės nuostatos, kurios neleidžia nerezidentams mokėti srityje atskaityti tokių išlaidų, nors tokių teisė suteikia rezidentams, gali daugiausia neigiamai paveikti kitų valstybių narių piliečius, todėl jos netiesiogiai diskriminuoja asmenis dėl pilietybės (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Gerritse* 27 ir 28 punktus; 2006 m. liepos 6 d. Sprendimo *Conijn*, C-346/04, Rink. p. I-6137, 20 punktų; 2006 m. spalio 3 d. Sprendimo *FKP Scorpio Konzertproduktionen*, C-290/04, Rink. p. I-9461, 49 punktų; 2007 m. vasario 15 d. Sprendimo *Centro Equestre da Lezíria Grande*, C-345/04, Rink. p. I-1425, 23 punktų bei 2008 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Eckelkamp ir kt.*, C-11/07, Rink. p. I-6845, 50 punktų ir *Arens-Sikken*, C-43/07, Rink. p. I-6887, 44 punktų).

41 Vadinas, nacionalinės teisės nuostata, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, iš principo prieštarautų SESV 63 straipsniui, jei U. Schröder savo motinai išmokėta renta būtų laikoma išlaidomis, tiesiogiai susijusiomis su jo veikla – Vokietijoje esančio nekilnojamojo turto, kurį jam perdavė jo tėvai, nuoma.

42 Vokietijos vyriausybė mano, kad šiuo atveju nėra tiesioginio ryšio. Jos teigimu, tokia renta, kvalifikuota kaip *EStG* 10 straipsnio 1 dalies 1a punkto taikymo sritį patenkančios ypatingos išlaidos, skiriasi nuo eksploataavimo ir veiklos išlaidų, kurias pagal *EStG* 50 straipsnio 1 dalį gali atskaityti ribotai apmokestinamas asmuo, jeigu jos yra pajamų šaltinio įsigijimo atsakomoji prievolė. Iš tikrųjų tokios rentos mokėjimas yra ne tipinis ar teisinis pajamų iš nuomos gavimo pasekmė, o priemonė, priimta dėl šeimos paramos, ir jos dydis buvo nustatytas ne pagal perduoto turto vertę, bet pagal gavėjo pragyvenimo poreikius ir skolininko bendrą finansinį pajėgumą, kuriuos tinkamai gali įvertinti tik jo gyvenamosios vietos valstybė narė. Šiomis aplinkybėmis Prancūzijos vyriausybė pažymi, kad rentos dydžiui neturi tokos nei pajamų iš nuomos nebuvimas, nei, atvirkščiai, labai didelių pajamų gavimas.

43 Šiems argumentams negalima pritarti. Net jei rentos, kurią moka U. Schröder, dydis būtų nustatomas pagal skolininko finansinį pajėgumą ir gavėjo pragyvenimo poreikius, tiesioginis ryšio, kaip jis apibrėžiamas šio sprendimo 40 punkte nurodytuose sprendimuose, buvimas lemia ne kokia nors koreliacija tarp nagrinėjamo išlaidų ir apmokestinamų pajamų dydžio, bet tai, kad šios išlaidos neatsiejamos nuo veiklos, iš kurios gaunamos apmokestinamos pajamos (šiuo atžvilgiu žr. minėto Sprendimo *Centro Equestre da Lezíria Grande* 25 punktų).

44 Todėl Teisingumo Teismas nusprendė, kad tarp nagrinėjamos veiklos ir jai vykdyti būtinių išlaidų yra tiesioginis ryšys (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Gerritse* 9 ir 27 punktus bei *Centro Equestre da Lezíria Grande* 25 punktų). Be to, tokio tiesioginio ryšio egzistavimas buvo pripažintas mokestinių konsultacijų išlaidų, kurių buvo patirta siekiant parengti mokesčių deklaracijų, atveju, nes pareiga parengti deklaraciją atsiranda dėl to, kad atitinkamoje valstybėje narėje yra gaunamos pajamos (žr. minėto Sprendimo *Conijn* 22 punktų).

45 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad U. Schröder perduotas nekilnojamas

turtas bent jau iš dalies buvo apsunkintas uzufukto teis?mis, v?liau pakeistomis m?nesine renta, kuri? jis turi mok?ti savo motinai. Taigi panašu, kad ?sipareigojimas mok?ti rent? atsirado d?l to, kad buvo perduotas šis turtas, nes ?sipareigojimas buvo b?tinai, kad U. Schröder gal?t? j? tur?ti ir gauti iš jo pagrindin?je byloje nagrin?jamas pajamas iš nuomos, kurios apmokestinamos Vokietijoje.

46 Darytina išvada, kuri? dar tur?t? patikrinti nacionalinis teismas, kad jei U. Schröder ?sipareigojo mok?ti savo motinai rent? d?l to, jog jam buvo perduotas Vokietijoje esantis nekilnojamasis turtas, o tai turi patikrinti prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, ši renta yra su šio turto eksploatavimu tiesiogiai susijusios išlaidos, tod?l U. Schröder situacija šiuo atžvilgiu yra panaši ? mokes?i? mok?tojo rezidento situacij?.

47 Tokiomis aplinkyb?mis nacionalin?s teis?s nuostata, pagal kuri? pajam? mokes?i? srityje nerezidentams neleidžiama atskaityti toki? išlaid?, nors tai leidžiama rezidentams, nesant tinkamo pateisinimo, prieštarauja SESV 63 straipsniui.

48 Vokietijos vyriausyb? nenurod? ir prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nemin?jo jokio imperatyvaus bendrojo intereso pagrindo.

49 Atsižvelgiant ? tai, kas pasakyta, ? pateikt? klausim? reikia atsakyti, kad SESV 63 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad juo draudžiama valstyb?s nar?s teis?s nuostata, pagal kuri? mokes?i? mok?tojas rezidentas gali vienam iš savo t?v?, kuris jam perdav? tos valstyb?s teritorijoje esant? nekilnojam?j? turt?, išmok?t? rent? atskaityti iš pajam?, gaut? iš šio turto nuomos, ta?iau mokes?i? mok?tojas nerezidentas to padaryti negali, jei ?sipareigojimas mok?ti rent? atsirado d?l to, kad buvo perduotas turtas.

D?l bylin?jimosi išlaid?

50 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

SESV 63 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad juo draudžiama valstyb?s nar?s teis?s nuostata, pagal kuri? mokes?i? mok?tojas rezidentas gali vienam iš savo t?v?, kuris jam perdav? tos valstyb?s teritorijoje esant? nekilnojam?j? turt?, išmok?t? rent? atskaityti iš pajam?, gaut? iš šio turto nuomos, ta?iau mokes?i? mok?tojas nerezidentas to padaryti negali, jei ?sipareigojimas mok?ti rent? atsirado d?l to, kad buvo perduotas turtas.

Parašai.

* Proceso kalba: vokie?i?.